

7. Кучеренко І. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юридич. наук: спец. 12. 00. 03 "Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право" / І. М. Кучеренко. – К., 2004. – 19 с.
8. Кучеренко І. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права: Монографія / І. М. Кучеренко. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ДП "Юридичне видавництво "Аста", 2004. – 328 с.
9. Спасибо-Фатеева І. В. Правовий аспект корпоративної власності / І. В. Спасибо-Фатеева // Корпоративне управління: Монографія / І. Спасибо-Фатеева, О. Кібенко, В. Борисова; За ред. проф. І. Спасибо-Фатеевої. – Х.: Право, 2007. – С. 243-270.
10. Тотьев К. Ю, Предприятие и его организационно-правовая форма / К. Ю. Тотьев // Государство и право. – 1994. – №10. – С. 62-67.

Зеліско А. В. Ознаки корпоративних юридичних осіб: теоретико-правовий аспект

Досліджується зміст поняття корпоративної юридичної особи шляхом розкриття сукупності її правових характеристик. При цьому розглядаються питання, пов'язані із виокремленням загальних ознак, що є результатом надання цим утворенням статусу юридичної особи та визнання їх самостійними суб'єктами правовідносин. Висвітлюється також проблема виокремлення спеціальних ознак, що притаманні саме корпоративним юридичним особам.

Ключові слова: юридична особа, товариство, корпоративність устрою, складений капітал, організаційно-правова форма.

Зеліско А. В. Характеристики корпоративних юридических лиц: теоретико-правовой аспект

Исследуется содержание понятия корпоративного юридического лица путем раскрытия совокупности его правовых характеристик. При этом рассматриваются факторы, способствующие выделению его общих черт, что является результатом придания этим объединениям статуса юридического лица и определения их самостоятельными субъектами правоотношений. Прослеживается также проблема выделения специальных характеристик, свойственных корпоративным юридическим лицам.

Ключевые слова: юридическое лицо, товарищество, корпоративность устройства, составной капитал, организационно-правовая форма.

Zelisko A.V. Characteristics Of Corporation: Theoretical Juridical Aspect

This article investigates the substance of corporation in the way of opening summary of its legal characteristic. In the same time are overviewed some questions, which are closely connected with separation of general characteristics, which result giving this formation status of legal person and recognition them as independent subjects of civil legal relations. Also the problem of singling out special attributes, which describes corporations, is marked.

Keywords: legal person, community, corporationism of regime, joined capital, organization-legal form.

Кафарський О. В.

Законодавче забезпечення сільського туризму: сучасний стан та перспективи подальшого удосконалення

УДК 347

Сільський туризм є особливим різновидом та формою туризму, специфіка якого потребує нормативно-правового регулювання на рівні окремого нормативно-правового акта. Це пояснюється наступними факторами:

- 1) порівняно висока питома вага аграрного сектору економіки України;
- 2) особлива цінність земель та інших природних ресурсів, які можуть виступати як матеріальна основа для розвитку сільського туризму в Україні;
- 3) відносини у сфері ведення сільського туризму підпадають під дію актів різних галузей законодавства України (туристичного, господарського, аграрного, земельного тощо), що обумовлює потребу в комплексному уніфікованому підході до регулювання цих відносин.

Проте слід зазначити, що якість правового регулювання туристичних відносин у сфері здійснення сільського туризму у першу чергу залежить від розуміння сутності поняття “сільський туризм”. Нормативне визначення даного поняття, його зміст має стати дефінітивною основою для регулювання відносин у цій сфері і, безумовно, методологічною основою для наукових досліджень проблем правового регулювання сільського туризму в Україні. Саме тому тема наукової статті є *актуальною*.

Метою наукової статті є встановлення змісту основних понять, які використовуються у сфері правового регулювання сільського туризму, визначення співвідношення між ними, а також перспектив їх подальшого нормативного закріплення. З мети випливають наступні **завдання**:

- 1) визначення понять “сільський туризм”, “сільський екологічний туризм”, “сільський екологічний туризм”, “сільський аграрний туризм”, “агротуризм”;
- 2) встановлення співвідношення між вищенаведеними поняттями;
- 3) обґрунтування пропозицій щодо юридичного закріплення понять “сільський туризм”, “сільський екологічний туризм”, “сільський екологічний туризм”, “сільський аграрний туризм”, “агротуризм” у дефінітивних нормах.

Відповідно до ст. 1 Закону України “Про туризм”, туризм визначається як тимчасовий виїзд особи з місця постійного проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці перебування [1].

Туристична діяльність у сільському господарстві позначається різними термінами, зокрема такими, як “сільський туризм”, “сільський екологічний туризм”, “сільський екологічний туризм”, “сільський аграрний туризм”, “агротуризм” тощо.

Слід зазначити, що особливості правового регулювання туризму в цілому та сільського туризму зокрема виступали об’єктом цілої низки наукових досліджень. Загальні проблеми туризму та ведення туристичної діяльності досліджували Н. Н. Губенко, В. В. Дворниченко, Т. А. Дьорова, В. К. Євдокименко, Г. Н. Жарков, В. Ф. Кифяк, В. М. Козинець, С. А. Сарнавська, О. Ю. Серьогін, В. К. Федорченко та інші науковці. Однак їхні наукові дослідження спрямовані в основному на вдосконалення та розвиток туризму в цілому.

Проблеми функціонування саме сільського туризму у тій чи іншій мірі дослідили В. П. Васильєв, В. І. Гетьман, П. В. Горішевський, Ю. В. Зінко, М. Й. Рутинський, М. Товт тощо.

Найпростішим розумінням поняття “сільський туризм” є його визначення як виду туризму, який здійснюється у сільському поселенні [2, р. 46; 3, с. 13].

У словнику С. Медліка сільський туризм визначений як відпочинковий вид туризму, зосереджений на сільських територіях, який передбачає розвиток туристичних шляхів, місць для відпочинку, сільськогосподарських та народних музеїв, а також центрів з обслуговування туристів з провідниками та екскурсводами [4, р. 3].

Близьким за значенням до сільського туризму є поняття “агротуризм”. Рутинський М. Й. та Зінко Ю. В. визначають агротуризм як відпочинковий вид туризму, зосереджений на сільських територіях, який передбачає використання фермерського

господарства з метою рекреації, освіти чи активного залучення до традиційних форм господарювання [3, с. 19].

У цілому, з таким підходом погодитись можна, однак дискусійною є їх позиція, за якою агротуризм є різновидом сільського зеленого туризму. Вважаємо, що агротуризм є різновидом сільського туризму.

У проєкті Закону України “Про сільський аграрний туризм” ототожнено поняття сільського та аграрного туризму в одному понятті “сільський аграрний туризм”, який у ст. 1 визначено як вид туризму, що проводиться у сільській місцевості і передбачає використання майна фізичних осіб-сільськогосподарських товаровиробників, особистих селянських господарств, фермерських господарств з метою рекреації тимчасового розміщення (проживання) туристів та активного залучення до традиційних форм сільського господарювання.

На нашу думку, таке ототожнення сільського та аграрного туризму в одному понятті “сільський аграрний туризм” є необґрунтованим, оскільки “сільський туризм” та “аграрний туризм” слід розглядати відповідно як родові та видові поняття. Поняття “сільський туризм” за змістовним наповненням значно ширше порівняно з поняттям “агротуризм”. Іншими словами, можна стверджувати, що агротуризм є однією з найпоширеніших (особливо в країнах з фермерською організацією агробізнесу) форм сільського туризму.

У науковій літературі також досліджується поняття екологічний туризм (екотуризм). Зокрема, Рутинський М. Й. та Зінько Ю. В. визначають екологічний туризм (екотуризм) як пізнавальний і відпочинковий вид туризму, зосереджений на природних (малозмінених людиною) територіях, який передбачає заняття різними формами активної рекреації у природних ландшафтах без заподіяння шкоди навколишньому середовищу [3, с. 19 – 20].

Спілка екотуризму США визначає екотуризм як подорожі в місця з відносно недоторканою природою, які не ведуть до порушення цілісності екосистем, з метою одержати уявлення про природні та культурно-етнографічні особливості цієї території, що створює такі економічні умови, коли охорона природи стає вигідною місцевому населенню” [5, р. 128].

Вважаємо, що екотуризм та сільський туризм співпадають частково в наступних компонентах:

- 1) спільною територією екотуризму та сільського туризму може виступати сільська місцевість;
- 2) матеріальною базою як екотуризму, так і сільського туризму можуть виступати агрооселі, які можуть використовуватись як для ведення власне сільського туризму, так і для організації екотуристичних програм.

На основі вищенаведеного пропонується виділити такий проміжний вид туризму, як *сільський екологічний (природничий) туризм*, який здійснюється у сільській місцевості на базі агроосель та передбачає організацію екотуристичних програм.

Рутинський М. Й. та Зінько Ю. В. , з одного боку, зазначають, що “зелений туризм” є синонімом поняття “екотуризм” [3, с. 20]. З іншого боку, вони розмежовують ці поняття, зазначаючи, що сільський зелений туризм і екотуризм відрізняються основними цілями використання вільного часу. Сільський зелений туризм, на їх думку, — це вид проведення вільного часу у формі стаціонарного відпочинку з можливістю недалеких радіальних виїздів чи походів. Натомість екотуризм — це вид проведення вільного часу у формі невпинного руху, відкриття дикої природи, маршрутного ознайомлення з природними й історичними атракціями території, похідного пізнання традицій і місцевої культури. (При цьому сільські оселі можуть використовуватись як база для ночівлі та харчування екотуристів) [3, с. 22 – 23].

На основі вищенаведеного, можна вести мову про такий вид сільського туризму як *“сільський зелений туризм”*.

Отже, враховуючи дані відмінності, можна вести мову про сільський зелений туризм та сільський екологічний (природничий) туризм як окремі проміжні різновиди сільського та екологічного туризму одночасно.

Таким чином, на базі всього вищенаведеного нами зроблено наступні висновки:

1) загальним поняттям у сфері здійснення сільського туризму є поняття “туризм”, яке визначене у ст. 1 Закону України “Про туризм” як тимчасовий виїзд особи з місця постійного проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці перебування;

2) родовим поняттям у сфері здійснення сільського туризму є поняття “сільський туризм” – туристична діяльність на території сільських поселень, де створені умови як для тривалого, так і для короткочасного відпочинку, існує екологічно чистий ландшафт, сільське житло, придатне для приймання туристів і необхідні об’єкти обслуговування;

3) видовими поняттями по відношенню до родового поняття “сільський туризм” виступають “сільський аграрний туризм”, “сільський екологічний (природничий) туризм” та “сільський зелений туризм”;

4) сільський аграрний туризм – це вид сільського туризму, що проводиться у сільській місцевості і передбачає використання майна фізичних осіб-сільськогосподарських товаровиробників, особистих селянських господарств, фермерських господарств та інших суб’єктів аграрних правовідносин з метою рекреації тимчасового розміщення (проживання) туристів та активного залучення до традиційних форм сільського господарювання. Даний вид сільського туризму передбачає поєднання рекреації тимчасового розміщення (проживання) туристів та їх участь або активне залучення до традиційних форм сільського господарювання. Він передбачає поєднання відпочинку в сільській місцевості з участю у сільськогосподарському виробництві.

5) сільський екологічний туризм – це проміжний вид одночасно сільського та екологічного туризму, який передбачає використання сільських осель (агроосель) як матеріальної бази для проведення вільного часу у формі невинного руху, відкриття дикої природи, маршрутного ознайомлення з природними й історичними атракціями території, похідного пізнання традицій і місцевої культури;

6) сільський зелений туризм – це проміжний вид одночасно сільського та екологічного туризму, який передбачає проведення вільного часу у формі стаціонарного відпочинку з можливістю недалеких радіальних виїздів чи походів. На відміну від сільського екологічного туризму, сільський зелений туризм відзначається більш осілим способом відпочинку туристів;

7) варто прийняти окремий Закон України “Про сільський туризм”, у статті 1 якого закріпити значення термінів у сфері здійснення туристичної діяльності, включаючи визначення термінів “сільський аграрний туризм”, “сільський екологічний (природничий) туризм” та “сільський зелений туризм” як різновидів або форм сільського туризму в Україні.

1. “Про туризм”: закон України від 15.09.1995 // ВВР України. – 1995. – № 31. – Ст. 241.

2. Rural Tourism and Recreation: Principles to Practice / Ed. by L. Roberts, D. Hall. – Edinburg: Scottish Agricultural College, 2001. – 272 p.

3. Рутинський М. Й., Зінько Ю. В. Сільський туризм: Навч. посіб. / М. Й. Рутинський, Ю. В. Зінько. – К.: Знання, 2006. – 272 с.

4. Dictionary of Travel. Tourism and Hospitality / Ed. S. Medlik. – London, 1993. – 1022 p.
5. Weaver David. Ecotourism. – N. –Y., 2002. – 400 p.

Кафарський О. В. Законодавче забезпечення сільського туризму: сучасний стан та перспективи подальшого удосконалення

В даній статті досліджено основні поняття, які застосовуються у сфері здійснення сільського туризму. На думку автора, поняття “туризм” є загальним поняттям, поняття “сільський туризм” – родовим поняттям, а поняття “сільський аграрний туризм”, “сільський екологічний (природний) туризм” і “сільський зелений туризм” – видовими поняттями. Автор пропонує покласти їх в основу побудови нового Закону України “Про сільський туризм”.

Ключові слова: туризм, сільський туризм, сільський аграрний туризм, сільський екологічний (природний) туризм, сільський зелений туризм.

Кафарский О. В. Законодательное обеспечение сельского туризма: современное состояние и перспективы дальнейшего улучшения

В данной статье исследовано основные понятия, которые применяются в сфере осуществления сельского туризма. По мнению автора, понятие “туризм” является общим понятием, понятие “сельский туризм” – родовым понятием, а понятие “сельский аграрный туризм”, “сельский экологический (природный) туризм” и “сельский зеленый туризм” – видовыми понятиями. Автор предлагает положить их в основу построения нового Закона Украины “О сельском туризме”.

Ключевые слова: туризм, сельский туризм, сельский аграрный туризм, сельский экологический (природный) туризм, сельский зеленый туризм.

Kafarskiy O.V. Legislative Support of Rural Tourism: Current Status and Prospects of Further Improvement

In this article investigational basic concepts which are used in the sphere of realization of rural tourism are described. In author's opinion, concept “tourism” is a general concept, concept “rural tourism” – is a family concept, and concept “rural agrarian tourism”, “rural ecological (natural) tourism” and “rural green tourism” – are specific concepts. The author suggests to put them in basis of construction of new Law of Ukraine “About rural tourism”.

Keywords: tourism, rural tourism, rural agrarian tourism, rural ecological (natural) tourism, rural green tourism.

Козлов А. М.

Ознаки договору поставки товарів за державним замовленням

УДК

Одним із поширених договорів, застосовуваних на практиці, є договір поставки товарів. З прийняттям Цивільного та Господарського кодексів України виникла ціла низка проблем теоретичного і практичного спрямування щодо застосування окремих норм зазначених нормативно-правових актів механізму регулювання договірних правовідносин. На сьогодні відсутні комплексні системні дослідження договорів поставки за державним замовленням, що свідчить про актуальність наукової розробки цієї договірної конструкції питання.

Серед дослідників окремих аспектів укладення на підставі державного замовлення контрактів варто назвати вчених: В. В. Луць, І. І. Банасевич, В. С. Щербина, Г. В. Пронська, О. А. Беляневич та інші.